

LIETUVOS ISTORIJOS INSTITUTAS

LIETUVOS
ISTORIJOS
METRAŠTIS

1999 metai

Vilnius 2000

LITHUANIAN INSTITUTE OF HISTORY

THE YEAR-BOOK
OF LITHUANIAN
HISTORY

1999

VILNIUS 2000

LITAUISCHES INSTITUT FÜR GESCHICHTE

JAHRBUCH
FÜR LITAUISCHE
GESCHICHTE

1999

VILNIUS 2000

UDK 947.45
Li 237

Redakcinė kolegija:

Egidijus ALEKSANDRAVIČIUS

Vytauto Didžiojo Universitetas

Alfonsas EIDINTAS

Vilniaus Universitetas

Algirdas GIRININKAS

Lietuvos istorijos institutas

Vytautas MERKYS (pirmininkas)

Lietuvos istorijos institutas

Vacys MILIUS

Lietuvos istorijos institutas

Edmundas RIMŠA (pirm. pavaduotojas)

Lietuvos istorijos institutas

Rita STRAZDŪNAITĖ (sekretorė)

Lietuvos istorijos institutas

Antanas TYLA

Lietuvos istorijos institutas

Redakcinės kolegijos adresas:

Kražių g. 5, 2001 Vilnius

<http://www.crosswinds.net/~istorija/lm.html>

Išleista Lietuvos istorijos instituto užsakymu

ISSN 0202-3342
ISBN 9986-780-33-0

© Lietuvos istorijos institutas, 2000
© Straipsnių autoriai, 2000

BIBLIOGRAFIJA

LIETUVOS ISTORIJOS INSTITUTO LEIDINIŲ 1999 METŪ BIBLIOGRAFIJA

a. Planiniai darbai

Archeologinių ataskaitų suvestinės ir rodyklės iki 1997 metų / LII rankraštyno fonai; sudaryt. A. Simniškytė. – Vilnius: LII l-kla, 1999. – 396, [2], p. 350 egz.

Dek, širdie, ant amžinojo aukuro....: Marcelės Kubiliūtės 100-osioms gimimo metinėms (1898 07 28–1963 06 13) paminėti / LII; sudaryt. ir moksl. red. N. Kairiūkštytė. – Vilnius: Žara, 1999. – 195, [1] p.: iliustr., faks. – Aut.: V. Aleknienė, A. Anušauskas, P. Averka, P. Čibiras, B. Grisaitienė, N. Kairiūkštytė, L. Kubiliūtė, B. Kurgonienė, J. Ladigaitė-Ardžiūnienė, M. Lukšienė, F. Mažeikis, Vyt. Pupšys, VI. Pupšys, I. Račiūnienė, R. Rasikienė, A. Tyla, S. Uždavinytė-Sudikienė, K. Vasiliauskas, A. Vengris. – Bibliogr. išnašose. – Asmenvardžių r-klė: p. 192–195. [1000] egz.

Etninė kultūra ir tapatumo išraiška: konferencijų medžiaga, Vilnius, 1992 m. gruodžio 3–4 d., 1993 m. gruodžio 2–3 d., 1995 m. gruodžio 14–15 d. / LII; sudarė I. R. Merkienė ir V. Savoniakaitė; red. komis.: I. R. Merkienė (pirm.), V. Milius, V. Savoniakaitė. – Pratarmė, p. 10–13, I. R. Merkienės. – Vilnius: Mokslo aidai, 1999. – 336, [1] p.: brėž., gaidos, iliustr., lent., plan., žml. – (Etnologiniai tyrinėjimai Lietuvoje 1992, 1993, 1995 metais). – Str. ir santr. liet., angl. – Aut.: R. Ambrazevičius, R. Apanavičius, M. Bakštytė-Richardson, G. Beresnevičius, R. Guzevičiūtė, A. Jansone, P. Kalnius, L. Klimka, V. Mačiekus, J. Mardosa, I. R. Merkienė, V. Milius, A. Mylnikovas, R. Paukštytė, G. R. Pocius, V. Savoniakaitė, Ž. Šaknys, I. Šidiškienė, V. Tumėnas, E. Usačiovaitė. – Bibliogr. išnašose. 42,25 sąl. sp. l. 500 egz.

Kulikauskas P, Zabiela G. Lietuvos archeologijos istorija (iki 1945 m.) / LII. – Vilnius: Diemedis, 1999. – 328 p.: brėž., faks., iliustr., plan., žml. – Bibliogr. išnašose. – Asmenvardžių ir vietovardžių r-klės: p. 301–323 (sudaryt. T. Baranauskas). 20,5 sąl. sp. l. 1200 egz.

Lietuvos archeologija. Leidž. nuo 1979 m.

[T.] 16: Pietų Lietuvos akmens ir ankstyvojo žalvario amžių paminklų tyrimai / LII; red. kolegija: R. Rimantienė (ats. red., sudaryt.), V. Kazakevičius, G. Zabiela. – Vilnius:

Mokslo aidai, 1999. – 309, [1] p.: iliustr., diagr., lent., schem. – Santr. angl., rus. – Aut.: D. Brazaitis, R. Guobytė, V. Juodagalvis, T. Ostrauskas, G. Piličiauskas, R. Rimantienė, M. Stančikaitė, B. Šeirinė. – Bibliogr. str. gale. 550 egz.

Lietuvos archeologija. – Leidž. nuo 1979 m.

[T] 17: Žvilių kapinynas / L. Vaitkunskienė; LII; red. kolegija: A. Girininkas (ats. red.), V. Kazakevičius, M. Michelbertas... [et al.]. – Vilnius: Diemedis, 1999. – 248 p.: iliustr., lent., plan., schem. – Santr. angl., rus.: p. 226–247. – Bibliogr.: p. 222–224. 31 sp. l. 700 egz.

Lietuvos archeologija. – Leidž. nuo 1979 m.

[T] 18: [str. rink.], skiriamas Mykolo Michelberto 60-mečio jubiliejui / LII; red. kolegija: G. Zabiela (ats. red.), A. Girininkas, V. Kazakevičius... [et al.]. – Mykolui Michelbertui – 60 (liet., angl., rus. k.), p. 5–10, E. Jovaišos. – Vilnius: Diemedis, 1999. – 283, [1] p.: iliustr., lent., plan., žml. – Santr. angl., rus. – Aut.: D. Balčiūnas, Š. Bektinejėv, A. Bložė, E. Butėnas, V. Jasukevičius, E. Jovaiša, V. Kazakevičius, L. Kviziukevičius, A. Linčius, Z. Malinauskas, E. Matulionis, J. Navasaitis, G. Rackevičius, E. Remecas, S. Sarcevičius, A. Selskis, J. Stankus, R. Subačius, A. Sveikauskaitė, G. Štychov, A. Tautavičius, V. Vainilaitis, V. Vaitkevičius, E. Vasiliauskas, G. Zabiela, V. Žulkus. – Bibliogr. str. gale. 35,5 sp. l. 650 egz.

Lietuvos istorijos institutas: Mokslinė veikla, 1998: Informacinis leid. / LII; parengė S. Urbanavičienė. – Vilnius: LII l-kla, 1999. – 47 p. 50 egz.

Lietuvos istorijos metraštis = The Year-Book of Lithuanian History = Jahrbuch für litauische Geschichte / LII; red. kolegija: V. Merkys (pirm.), A. Tyla, V. Milius... [et al.]. – Vilnius: Žara, 1999. – Leidž. nuo 1971 m.

1998 m. – 491 p.: iliustr., lent. – Santr. angl. – Aut.: T. Bairauskaitė, V. Bartusevičius, Č. Bauža, S. Buchaveckas, A. Čepaitienė, A. Dubonis, V. Gerulaitienė, E. Grunkis, A. Gureckas, R. Guzevičiūtė, V. Ilgevičiūtė, N. Kairiukštytė, V. Kamuntavičienė, A. Kasparavičius, V. Kašauskienė, A. Katilius, K. Kaukas, N. Keršytė, L. Klimka, I. Končius, L. Kviziukevičius, P. Lasinskas, Č. Laurinavičius, O. Mackevičienė, V. Merkys, V. Milius, A. Miškinis, R. Narbutaitė, A. Orentaitė, R. Paukštytė, M. Pocius, J. Poškienė, A. Prašmantaitė, A. Ragauskas, V. Rimkus, G. Rudis, V. Sirutavičius, R. Strazdūnaitė, D. Svidinskaitė, I. Šenavičienė, V. Šiukščienė, J. Tumelis, S. Urbanavičienė, A. Urbanavičius, E. Usačiovaitė, V. Vaitkevičius, G. Vaskela, B. Vonsavičius, G. Zabiela. – Bibliogr. išnašose. 31 leid. apsk. l. 700 egz.

Lietuvos Metrika =Lithuanian Metrica=Литовская Метрика. Leidž. nuo 1994 m.

Kn. 530 (1566–1572): Viešujų reikalų knyga 8 / LII; parengė D. Baronas ir L. Jovaiša; Pratarmė (liet., ang., rus.), p. 5–14, D. Barono ir L. Jovaišos. – Vilnius: Žara, 1999. – 116 p. – Tekstas liet., angl., rus., lot., lenk. – Bibliogr. išnašose. – R-klės: p. 95–110. 15 apsk. leid. l. 1500 egz.

Lietuvos Metrikos naujienos. [Nr.] 3 / LII; red. grupė: A. Baliulis, A. Dubonis (ats. red.), Z. Kiaupa, I. Valikonytė. – Vilnius: LII l-kla, 1999. – 35 p. – Santr. angl.:

p. 34–35 / vertė A. Jurkonytė. – Aut.: L. Anužytė, D. Baronas, A. Dubonis, S. Jegelevičius, Z. Kiaupa. – Bibliogr. išnašose. 100 egz.

Lithuanian Historical Studies, 4 / LII; Lithuanian Institute of History; Ed. A. Tyla; Ed. Board: E. Aleksandravičius, Z. Butkus, V. Merkys, S. C. Rowell. – Vilnius: LII 1-kla, 1999. – 163 p.: lent. – Aut.: F. Anghel, A. Anušauskas, A. Dubonis, E. Jēkabsons, B. Jensen, Č. Laurinavičius, Š. Liekis, B. Makauskas, R. Praspaliauskienė, S. C. Rowell, H. Strods, B. Ž. Šaknys. – Bibliogr. išnašose. 700 egz.

Lituanistika: tradicijos, dabartis, perspektyvos: Moksl. konferencijos, skirtos Lituanistikos instituto įsteigimo 60-mečiui paminėti, pranešimai. 1999 m. kovo 9 d. Vilnius / LKI, LLTI, LII; red. kolegija: A. Kalėda, Z. Kiaupa, K. Morkūnas. – Vilnius: LII 1-kla, 1999. – 147 p.: lent. – Aut.: A. Kalėda, A. Katilius, R. Karmalavičius, J. Kiaupienė, V. Kubilius, I. R. Merkienė, D. Mikulėnienė, E. Rimša, A. Sabaliauskas, L. Sauka, B. Stundžienė, A. Tyla, G. Zabiela. – Bibliogr. išnašose. 450 egz.

Lukšaitė I. Reformacija Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje ir Mažojoje Lietuvoje: XVI a. trečias dešimtmetis – XVII a. pirmas dešimtmetis / LII. – Vilnius: Baltos lankos, 1999. – 647 p.: iliustr., faks., lent., žml. – Santr. vok.: p. 636–647 / vertė V. Vaišnoras. – Priedai: lent. nr 3 ir 4, koment.: p. 582–602. – Bibliogr. išnašose ir priedų koment. – Asmenvardžių ir geografinių vardų r-klės: p. 607–636.

Marcinkevičienė D. Vedusiųjų visuomenė: Santuoka ir skyrybos Lietuvoje XIX amžiuje – XX amžiaus pradžioje / LII. – Vilnius: Vaga, 1999. – 221 p.: iliustr., faks., diagr., lent. – Santr. angl.: p. 179–221 / vertė E. Demarest. – Bibliogr. išnašose.

Mažeika V. Danijos santykiai su Lietuva 1918–1940 metais: požiūriai, interesai, politika. Daktaro dis. santr. Humanit. mokslai, istorija (05H) / VDU, LII. – Vilnius, 1999. – 21 p. – Santr. angl.: p. 18–20. – Dis. tema paskelbtos publikacijos: p. 21 (2 pavad.). 50 egz.

Mūsų praeitis / Lietuvos istorijos d-ja, LII. Leidž. nuo 1990 m.

[Nr.] 6 / Red. kolegija: A. Dubonis (pirm.), V. Jogéla, A. Kasparavičius, V. Milius, A. Ragauskas. – Vilnius: LII 1-kla, 1999. – 238 p.: faks., lent. – Santr. angl. – Aut.: A. Andriušaitis, A. Dubonis, J. Gimbutas, D. Juodagalvytė, R. Jurgaitis, A. Katilius, L. Karalius, E. Meilus, V. Milius, K. Misius, A. Ragauskas, R. Sperskiene, Ž. Šaknys. – Bibliogr. išnašose. 500 egz.

Narbutas I. Senųjų lietuvininkų mitinis pasaulis: mitinės figūros ir jų aplinka. Daktaro dis. santr. Humanit. mokslai, etnologija (07H) / VDU, LII. – Kaunas: VDU 1-kla, 1999. – 25, [1] p. – Santr. angl. – Aut. darbų sąrašas: p. 26 (4 pavad.). – Bibliogr.: p. 22. 70 egz.

Paukštytė R. Gimtuvės ir krikštynos Lietuvos kaimo gyvenime / LII; red. kolegija: I. R. Merkienė (pirm.), R. Apanavičius, P. Kalnius... [et al.]. – Vilnius: Diemedis, 1999. – 168 p.: iliustr., diagr., lent., žml. – (Lietuvos etnologija; 6). – Santr. angl.: p. 152–163. – Bibliogr. skyr. gale ir p. 137–148. – Vietovardžių r-klė: p. 167–170. 10,75 sąl. sp. l. 1200 egz.

Praeities baruose: [str. rink.], skiriamas akademikui Vytautui Merkiui 70-ies metų jubiliejaus proga / LII; red. kolegija: A. Tyla (pirm.), A. Prašmantaitė (pirm. pavad.), R. Miknys, G. Rudis. – Vilnius: Žara, 1999. – 370 p.: portr., iliustr. (p. 61–76), lent. – Lietuvos Respublikos Prezidento Valdo Adamkaus sveikinimo telegrama, p. 7. – Vytautas Merkys. Bibliogr. r-klė, 1950–1999 / A. Katilius, R. Strazdūnaitė, I. Tumelytė, p. 23–60. – Str. liet., lenk. – Aut.: E. Aleksandravičius, T. Bairauskaitė, A. Baliulis, A. Gaigaitė, B. Genzelis, E. Gudavičius, J. Jurkiewicz, A. Katilius, D. Kaunas, A. Kulakauskas, E. Laumenskaitė, B. Makauskas, A. Matulevičius, Z. Medišauskienė, R. Miknys, R. Praspaliauskienė, A. Prašmantaitė, V. Pugačiauskas, G. Rudis, V. Sirutavičius, J. Sobczak, D. Staliūnas, R. Strazdūnaitė, I. Šenavičienė, A. Tyla, I. Tumelytė, H. Wisner, R. Žepkaitė, V. Žukas. – Bibliogr. išnašose. 23,5 apsk. l. l.

Matas Pretorijus. Prūsijos įdomybės, arba Prūsijos regykla = Deliciae Prussicae, oder Preussische Schaubühne. – Vilnius: Pradai, 1999.

T. 1: Prūsijos įdomybių santrauka = Syllabus deliciae Prussicae; kn. 1: Prūsijos onomasija = Onomasia Prussiae / sudarė I. Lukšaitė; LII. – 737 p.: iliustr., faks., schem.; parengė I. Lukšaitė ir V. Gerulaitienė; vertė V. Gerulaitienė (vok. k.), E. Ulčinaitė (lot. k.). – Kn. taip pat: Pratarmė, p. 5–8 (liet. ir vok. k.); Įvadas. Matas Pretorijus – Prūsijos kultūros istorikas: gyvenimas, veikla ir moksline kūryba / I. Lukšaitė, p. 9–140 (liet. ir vok. k.); Mato Pretorijaus Prūsijos įdomybių rankraščio skelbimo principai / I. Lukšaitė ir V. Gerulaitienė, p. 141–155, 157–173 (liet. ir vok. k.). – Dalykiniai koment., p. 637–686, ir bibliogr. koment. I kn. įvado išnašose, I. Lukšaitės. – Bibliogr. išnašose. – Asmenvardžių r-klė: p. 695–714; Geografinių vardų ir etnonimų r-klė: p. 715–734. 1000 egz.

Ragauskas A. Vilniaus miestiečių valdantysis elitas XVII a. antrojoje pusėje (1662–1702 m.). Daktaro dis. santr. Humanit. mokslai, istorija (05H) / VDU, LII. – Vilnius: LII 1-kla, 1999. – 30 p. – Santr. angl.: p. 28–30. – Dis. tema paskelbtų moksl. publikacijų sąrašas: p. 26 (5 pavad.). Kitos aut. paskelbtos moksl. publikacijos: p. 26–27 (10 pavad.). 100 egz.

Rimša E. Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės miestų antspaudai. D. 1: Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės miestų sfragistika; d. 2: Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės antspaudai: Sąvadas / LII. – Vilnius: Žara, 1999. – 764, [4] p.: iliustr., lent. – Santr. lenk.: p. 705–719 (iš liet. k. į lenk. k. vertė B. Kalėda); vok. k.: p. 720–736 (iš liet. k. į vok. k. vertė S. Drude). – Bibliogr. išnašose ir p. 693–704 (sudarė A. Varnas). – Asmenų ir vietų vardų r-klės: p. 736–765. 96 apsk. l. l.

Antanas Tyla: Bibliografinė rodyklė, 1955–1999 / LII; sudarė L. Anužytė. – Kn. taip pat: Profesorius Antanas Tyla / A. Baliulis, p. 5–9. – Vilnius: LII 1-kla, 1999. – 60 p.: portr. 250 egz.

Vaitkevičius G. Vilniaus buitinė keramika (XIV–XVII a.). Daktaro dis. santr. Humanit. mokslai, istorija (05H) / VDU, LII. – Vilnius: LII 1-kla, 1999. – 36 p. – Santr. angl.: p. 35–36. – Str. dis. tema: p. 33–34 (3 pavad.). Aut. moksl. publikacijų sąrašas: p. 33 (16 pavad.). 50 egz.

Vareikis V. Die politische und militärische Tätigkeit der Schützenvereinigung Lithuania (1919–1923): Zusammenfassung der Inaugural-Dissertation zur Erlangung des Doktorgrades (Geisteswissenschaften, Fachrichtung Geschichte 05H / LII. – Kaunas, 1999. – 27 p. – Santr. liet.: p. 21–25. – Dis. tema paskelbtų darbų sąrašas: p. 26 (5 pavad.). 50 egz.

Žulkus V. Die Kuren in der westbaltischen Eisenzeitlichen Kultur und Gesellschaft: Zusammenfassung der Habilitationsschrift. Gesellschaftserissenschaften, Geschichte, 05H / LII. – Vilnius, 1999. – 40 p. – Lit.: p. 39–40 (21 pavad.). 2,5 sąl. sp. l. 50 egz.

Новости Литовской Метрики.

[№] 3 / Ин-т истории Литвы; Ред. группа: А. Балюлис, И. Валиконите, А. Дубонис (отв. редактор), З. Кяупа. – Вильнюс: LII l-kla, 1999. – 41, [1] с. – Рез. на англ. яз.: с. 41–[42]. – Авт.: Л. Анужите, Д. Баронас, А. Дубонис, С. Егелявичюс, З. Кяупа. – Библиогр. в подстроч. примеч. 250 экз.

b. Neplaniniai darbai

Gudavičius E. Lietuvos istorija – Vilnius: Lietuvos rašytojų s-gos l-kla, 1999–
[T. 1]: Nuo seniausių laikų iki 1569 metų. – 662, [1] p., [1] žml. lap.: iliustr., faks. –
Vardų r-klė: p. 647–660 (sudarė D. Melyniene). 33,4 aps. l. 7000 egz.

Kalnius P. Statistikos taikymas etnologijoje: Metodinė priemonė. – Kaunas: VDU,
1999. – 70 p.: lent. – Bibliogr.: p. 68–70, ir išnašose. 100 egz.

Juozas Kudirka. Bibliografijos rodyklė, 1964–1998 / sudarė Ž. Šaknys; Lietuvos
liaudies kultūros centras. – Kn. taip pat: A. Počiulpaitė. Liaudies kūrybos baruose: Juozui
Kudirkai – 60, p. 5–9. – Vilnius, 1999. – 49 p. – Aut. ir paminėtų pavardžių r-klė: p. 46–49.

Merkys V. Motiejus Valančius: tarp katalikiškojo universalizmo ir tautiškumo. – Vilnius:
Mintis, 1999. – 817 p.: iliustr., faks., lent., plan., žml. – 4-ajame virš. p. aut. portr. – Bibliogr.
išnašose. – Asmenvardžių r-klė: p. 787–806; vietovardžių r-klė: p. 807–817. 45,88 aut. l.

Ragauskienė R. Barbora Radvilaitė. – Vilnius: Vaga, 1999. – 238, [2] p., [16] iliustr.
lap. – Priedai (1–5): p. 227–230. – Bibliogr. išnašose. – Asmenvardžių r-klė: p. 231–239.

Rokiškis: miestas, kraštas, žmonės: skiriamas Rokiškio pirmojo paminėjimo 500 metų sukakčiai / sudaryt. E. Rimša; vyr. red. D. Kaukėnas. – „Sudarytojo žodis“, p. 5–6, E. Rimšos. – Vilnius: Diemedis, 1999. – 417, [1] p.: iliustr., lent., plan., schem., žml. – Aut.: V. Areška, D. Blažytė, E. N. Bučiūtė, Z. J. Daunora, V. Gasiūnas, S. Kaubrys, J. Laškovas, N. Lukšionytė-Tolvaišienė, M. Maksimaitis, E. Meilus, A. Miškinis, G. Nakrinienė, I. Pajėdaitė, J. Petruslis, M. Pocius, G. Zabiela. – Bibliogr. str. gale. 26,125 sąl. sp. l. 2000 egz.

Rita Straždūnaitė